

H&vK LESBRIEF

De moestuin van Heer Hermelijn en Kereltje Konijn

Deze lesbrief bevat lessuggesties die aansluiten bij het boek *De moestuin van Heer Hermelijn en Kereltje Konijn*.

De lessuggesties zijn met name geschikt voor leerlingen uit groep 1 t/m 3.

De moestuin van Heer Hermelijn en Kereltje Konijn

Auteur: Elle van Lieshout & Erik van Os

Illustrator: Marije Tolman

Uitgeverij: Hoogland & Van Klaveren, 2021

ISBN: 9789089672896

Als Heer Hermelijn boodschappen doet, krijgt hij moestuinzaadjes en een aardbeienplant cadeau bij de kassa. Hij begint een moestuin, want: hoe moeilijk kan dat zijn? Bovendien krijgt hij hulp van zijn vriend Kereltje Konijn. Samen doen ze flink hun best en wachten ze wat af. En dat wordt beloond, de moestuin lijkt wel een paradijs. Tot de volgende ochtend aanbreekt en alle groentes zijn verdwenen. Wie is de dief en hoe houdt Heer Hermelijn hem tegen?

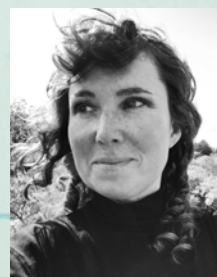
Over de makers:

Schrijversechtpaar **Elle van Lieshout & Erik van Os** schrijft al sinds 1990 samen (kinder)boeken, liedjes, versjes (o.a. voor *Sesamstraat*) en andere teksten. Inmiddels hebben ze samen al meer dan 150 boeken geschreven, waarvan sommige ook in het buitenland werden uitgebracht. Hun dichtbundel *Niets liever dan jij* werd in 2017 bekroond met een Vlag en Wimpel. Leuk weetje: Elle en Erik hebben zelf ook een moestuin.

Elle van Lieshout & Erik van Os

Marije Tolman heeft diverse boeken geïllustreerd voor kinderen en volwassenen. In 2010 werd ze onderscheiden met een Gouden Penneel voor het prentenboek *De boomhut*, dat ze samen met haar vader maakte en in datzelfde jaar won ze samen met Sylvia Vanden Heede een Vlag en Wimpel voor *Wolf en Hond*. In 2019 ontving ze een Zilveren Penneel voor het boek *Vosje*, waar Edward van den Vendel het verhaal bij schreef.

Marije Tolman

LESSUGGESTIE 1

ONTWIKKELINGSGBIED:
Sport & spel en motorische ontwikkeling

NODIG:
Knipvel *Wie heeft het gedaan?*,
een schaar en ongeveer 15 pittenzakjes

DUUR OPDRACHT:
15-20 minuten
Klassikaal

Het Wie-heeft-het-gedaan?-spel

In *De moestuin van Heer Hermelijn en Kereltje Konijn* blijkt Kereltje Konijn degene te zijn die 's nachts op strooptocht uitgaat. Bij dit gymzaalspel (speelzaal of schoolplein kan ook) kruipen de leerlingen in de huid van Heer Hermelijn en Kereltje Konijn. Knip voor je begint de kaartjes van het knipvel uit en neem ze mee naar de gymzaal. Ga met de kinderen in een ruime kring zitten waarbij er voldoende afstand is tussen de leerlingen en leg de pittenzakjes in het midden van de kring. Geef elke leerling blind een kaartje dat ze niet aan elkaar mogen laten zien.

TIP!

Speel het eerste spel met één kaartje waar Kereltje Konijn op staat. Later kun je het spel moeilijker maken door extra Kereltje Konijn-kaartjes toe te voegen.

Vertel aan de leerlingen dat iedereen met een kaartje waar Heer Hermelijn op staat vanaf nu Heer Hermelijn is en dat de kinderen met een kaartje waar Kereltje Konijn op staat vanaf nu Kereltje Konijn zijn. Het is belangrijk dat iedereen goed luistert naar wat je zegt en ook de opdrachten die je geeft uitvoert.

Spreek de volgende tekst uit:

Het is nacht. Alle hermelijnen en konijnen gaan slapen. Doe je ogen dicht en doe ze pas weer open als ik het zeg. Alleen de konijnen worden nu wakker. Konijnen: doe je ogen maar open en pak heel voorzichtig, zonder dat iemand je hoort, een pittenzakje en geef dat aan mij. Ga nu weer heel stilletjes op je plek zitten en doe je ogen dicht. Het is ochtend, de zon komt op, iedereen wordt wakker en opent z'n ogen.

Vraag aan de leerlingen of ze weten wie de pittenzakjes gestolen hebben (of heeft). Laat ze met elkaar overleggen wie de Kereltjes Konijn zijn. Ze mogen één iemand aanwijzen die ze verdenken. Diegene laat vervolgens zijn kaart zien. Is het een Kereltje? Dan is hij gesnapt en ligt hij uit het spel. Is het een Hermelijn? Dan krijgen de konijnen een punt.

Het spel begint nu weer van voor af aan. De Hermelijnen winnen als ze alle konijnen weten te ontmaskeren, maar de Kereltjes winnen als ze vijf punten verzamelen voordat ze allemaal ontmaskerd zijn. Voor de kenners: dit is een versimpelde variant van *De Weerwolven van Wakkerdam*.

Bespreek het spel kort na. Wat deden de Kereltjes om zo stilletjes mogelijk pittenzakjes te stropen en niet op te vallen? En hoe kun je als Hermelijn het beste samenwerken met elkaar?

KNIPVEL BIJ LESSUGGESTIE 1

Het Wie-heeft-het-gedaan?-knipvel

Knip alle speelkaarten uit en neem ze mee naar de gymzaal.

KNIPVEL BIJ LESSUGGESTIE 1

Het Wie-heeft-het-gedaan?-knipvel

LESSUGGESTIE 2

ONTWIKKELINGSGEBIED:

Creatieve, kunstzinnige en motorische ontwikkeling

NODIG:

Voor ieder kind een stukje oefenpapier en een vel papier met daarop een horizontale lijn en verf

DUUR OPDRACHT:

30-40 minuten

Klassikaal en individueel

Onder de grond groei-groente

Sommige groente groeit boven de grond, maar er zijn ook groentes die onder de grond groeien. In *De moestuin van Heer Hermelijn en Kereltje Konijn* kunnen de leerlingen zien dat de radijsjes met hun groene blaadjes boven de grond uitsteken, maar dat de rode radijsjes onder de aarde groeien. Vraag in een kringgesprek of de leerlingen nog meer groentes kennen die onder de grond groeien. Mogelijke antwoorden zijn: **wortelen, bieten** en **aardappelen**.

Vraag aan de leerlingen of ze deze groentes lekker vinden. Zijn er andere groentes die ze graag eten of juist helemaal niet lekker vinden? Komen hun smaken overeen of zijn er ook groentes die sommige leerlingen lekker vinden en anderen niet?

Na het kringgesprek mogen de leerlingen individueel aan de slag met hun eigen 'onder de grond groei-groente'. Vertel dat de lijn die

op hun vel papier staat de aarde is. Daaronder groeit dus de groente, daarboven steekt het groen uit. Die groentes mogen ze maken met hun vingerafdrukken. Laat ze het voorbeeld van de verftekening zien, zodat ze een idee krijgen van de opdracht.

TIP! Laat de leerlingen oefenen op een proefblaadje door met verschillende vingers een verfafdruk te maken op papier. Als leerlingen hun duim dwars zetten, wordt de afdruk breed, zoals bij de radijs. En als ze een afdruk maken met de zijkant van hun pink, krijgen ze een soort lijntje, zoals onderaan de radijs.

De leerlingen mogen zelf weten welke en hoeveel groentes er in hun moestuin groeien. Als de groentes klaar zijn, kunnen ze de aarde eromheen vingerverven. Misschien lukt het ze zelfs om er met vingerafdrukken een Kereltje Konijn bij te maken?

LESSUGGESTIE 3

ONTWIKKELINGSGBIED:

Mondelinge- en luistervaardigheden,
oriëntatie op jezelf en de wereld
en sociaal-emotionele ontwikkeling.

DUUR OPDRACHT:

10-15 minuten

Klassikaal

Kletsen maar!

Ga met de klas in een kring zitten en geef de leerlingen om de beurt het woord.
Lees eerst hoe Heer Hermelijn zijn dag begint (dit is de eerste pagina van het verhaal):

Heer Hermelijn begroette de dag:

*'Dag boom, dag tak.
Dag bloem met de slak.
Dag rood van het dak.
Dag wapperende was.
Dag geel van de zon.
Dag regen in de ton.
Dag hemel, dag blauw.
Dag druppeltjes dauw.
Dag Kereltje Konijn!
Ik haal even wat te knabbelen.'*

Heer Hermelijn begint zijn dag met goed om zich heen kijken. Bespreek hoe de leerlingen aan hun dag beginnen en stel ze de volgende vragen:

- Kijk je ook altijd goed om je heen als je wakker wordt?
- Wat zie je dan?
- Hoe voel je je meestal als je opstaat?
- Moet je eerst even wakker worden of pak je net als Heer Hermelijn snel wat te knabbelen?
- Heb je een ochtendritueel? (Leg even uit wat dit is. Misschien is het leuk om te vertellen of je dit zelf ook hebt en wat dat dan is.)
- Hoe begin je het liefst aan je dag?
- Wat vind je fijn en leuk om als eerste te doen?

Bespreek dat hoe je aan je dag begint invloed kan hebben op de rest van de dag en ook op hoe je je voelt. Neem als voorbeeld dat je je verslaapt en moet haasten naar school.

- Hoe kom je dan aan in de klas en hoe voel je je?
- Kunnen leerlingen zich dit voorstellen?
- En als ze dit vergelijken met naar school komen na een rustig en gezellig ontbijtje, herkennen ze het verschil?

Praat nog even na en benoem de verschillen en overeenkomsten tussen de ochtenden van de kinderen.

LESSUGGESTIE 4

ONTWIKKELINGSGBIED:
Rekenvaardigheden (groeperen)

NODIG:
Rekenblad *Eerlijk delen*,
(voor iedere leerling één),
twee verschillende kleurpotloden

DUUR OPDRACHT:
15 minuten
Individueel, klassikaal nabespreken

Eerlijk (ver)delen

Heer Hermelijn is heel goed in delen, terwijl Kereltje Konijn liever alles voor zichzelf houdt. De leerlingen mogen Heer Hermelijn een handje gaan helpen door alles eerlijk te verdelen.

Op het werkblad staan steeds rijtjes met groentes, bloemen en cadeautjes. De leerlingen verdelen elke rij eerlijk in tweeën. Dit doen ze door een cirkel te tekenen en zo alles eerlijk te verdelen. De ene helft is voor Heer Hermelijn en de andere voor Kereltje Konijn. Net als in het voorbeeld, nemen ze voor elk dier een andere kleur.

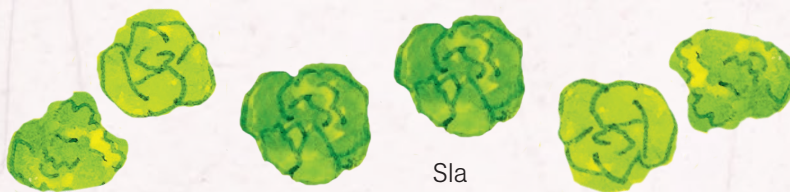
Eerlijk (ver)delen

Help jij Heer Hermelijn en Kereltje Konijn alles eerlijk te verdelen?

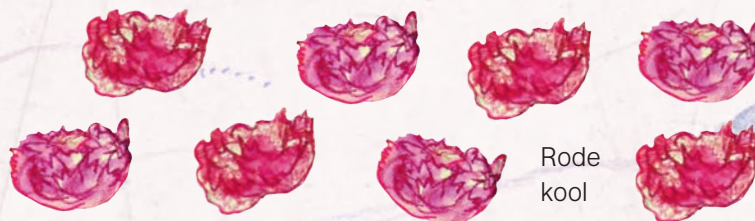
Voorbeeld:

Radijsjes

Sla

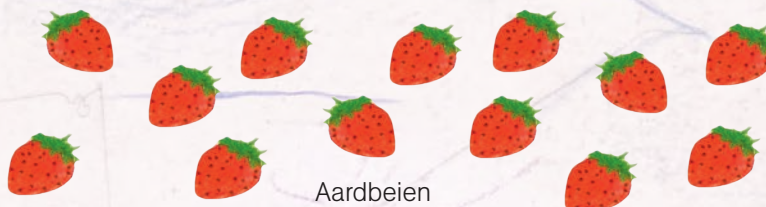
Rode
kool

Kadootjes

Bloemen

Aardbeien

LESSUGGESTIE 5

ONTWIKKELINGSGBIED:

Natuur & techniek en ontluikende geletterdheid

NODIG:

Plantenspuit en voor iedere leerling een bord of laag bakje, twee vellen keukenpapier, stift en 2 gram tuinkersaad.

DUUR OPDRACHT:

20 minuten
Klassikaal en individueel

Letters zaaien

Heer Hermelijn en Kereltje Konijn hebben laten zien hoe eenvoudig zaaien is. Dat kunnen de kinderen natuurlijk ook! En ze gaan niet zomaar iets zaaien, maar de eerste letter van hun eigen naam.

Alle leerlingen krijgen hun eigen bord of bakje, waarin ze twee vellen keukenpapier leggen. Als de vellen te groot zijn, kunnen ze die omvouden zodat het wel past. Schrijf met een stift de eerste letter van hun naam op het keukenpapier, of laat ze dat zelf doen. Nu mogen ze het keukenpapier heel voorzichtig nat maken. Dat kan met een plantenspuit, maar ook onder de kraan. Het keukenpapier moet goed nat zijn, maar er hoeft geen laag water in het bakje te staan.

Geef de leerlingen ieder ongeveer 2 gram tuinkersaad. Dat verdelen ze voorzichtig over de letter. Daarna spuiten ze de zaadjes een

beetje nat met de plantenspuit. Iedere dag mogen de leerlingen hun zaadjes opnieuw natspuiten. Gebeurt er al iets met de zaadjes? Zien ze hoe die openbarsten? Wie ziet er als eerste iets groens tevoorschijn komen? En hoe snel groeien de plantjes?

Na een paar dagen is de tuinkers een paar centimeter hoog en zijn de plantletters klaar. Misschien kunnen de leerlingen een woord leggen met alle letters? Daarna is het tijd om te proeven! Knip een stukje tuinkers af en probeer een hapje. Het is erg lekker op een boterham met kaas.

COLOFON

Deze lesbrief is een uitgave van Hoogland & Van Klaveren.

Illustraties Marije Tolman **Redactie** Firma Fluks **Vormgeving** Marjolein Ruiter

Benieuwd naar meer boeken en lesbrieven? Bezoek hooglandvanklaveren.nl/kinderboeken